

Jamestown Foundation cho rằng cả Nga và Việt Nam đều có ý đồ sâu xa qua hòng p đồng mua bán vũ khí không lâu cuối năm 2009.

Tổ chức Nghiên cứu có tiếng tăm trú sở chính tại Washington này vừa đăng bài của tác giả Stephen Blank phân tích hòng p đồng nhiều tỷ đôla mà Việt Nam vừa ký với Nga hồi cuối năm 2009 mua tàu ngầm, chiến đấu cơ và nhiều trang thiết bị quốc phòng khác.

Tác giả Blank nhận định như vậy về Việt Nam trở thành khách hàng lớn nhất của Nga trong lĩnh vực mua bán vũ khí đã làm nhiều người ngạc nhiên.

Tuy nhiên, ngoài mục tiêu đối trọng với sức mạnh của quân Trung Quốc và giành chủ quyền tại Biển Đông, Việt Nam, cũng như Nga, có những ý đồ sâu xa hơn.

Bài báo nhận định như đối với Hà Nội, việc mua vũ khí không chỉ để nâng cao năng lực phòng thủ mà còn để tăng cường số máy bay và tàu ngầm. Sáu chiếc tàu ngầm Kilo sẽ đi kèm với việc xây dựng quân cảng, cơ sở hạ tầng, hệ thống liên lạc và huấn luyện quân nhân...

Đây là một phần trong kế hoạch phát triển khả năng quốc phòng của Việt Nam, nhưng cũng là dấu hiệu đáng quan tâm cho thấy Hà Nội đang muốn củng cố lại quan hệ với Moscow để đối trọng với Trung Quốc.

Việt Nam đang muốn Nga tham gia một loạt dự án quan trọng của nước này và đang thúc đẩy việc ký kết một Hiệp định do Thủ tướng mới song phương.

Còn có tin Việt Nam đang đề xuất cho tập đoàn khổng lồ Gazprom của Nga cổ phần trong công ty Petrovietnam.

Hà Nội cũng thiết tha muốn Nga tăng đầu tư vào Việt Nam, nhất là tham gia xây dựng nhà máy điện hạt nhân đầu tiên tại Ninh Thuận.

Hợp đồng cho phép Nga tham gia xây dựng nhà máy điện hạt nhân đầu tiên của Việt Nam đã được ông Sergei Kiriienko, Giám đốc cơ quan năng lượng nguyên tử Rosatom, và ông Phạm Lê Thanh, Tổng giám đốc Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN), ký hồi giữa tháng 12/2009 tại Moscow.

Như vậy, song trọng lại của nước đồng minh cũ được tiến hành trên đa số các lĩnh vực quan trọng của Việt Nam, từ kinh tế, quốc phòng tới an ninh năng lượng.

Tìm kiếm vị thế siêu cường

Về phía Nga, các hợp đồng với Việt Nam không chỉ là cơ hội làm ăn mà còn mang ý nghĩa chính trị to lớn.

Theo tác giả Stephen Blank, lâu nay Nga đã tìm cách bán vũ khí tới các nước Đông Nam Á cũng như phát triển quan hệ năng lượng với các nước này.

Nga đã cung cấp khí tài cho Indonesia, thông qua thuyết hợp đồng với Brunei, Malaysia, Thái Lan và Miến Điện. Chính quyền quân phiệt tại Miến Điện hồi cuối 2009 đã mua 20 chiến đấu cơ

MiG-29 và tới 6 tới 10 trực thăng Mi-35 của Nga.

Trong khi các hợp đồng này pha trộn ánh không khí ngày càng lo lắng tại khu vực trung tâm liên diện của Trung Quốc, chúng cũng mang lại cho Moscow cơ hội vốn là vị trí siêu cường quốc tế.

Nga cũng đang muốn tìm khách hàng thay thế cho Trung Quốc, nước vốn mua nhiều vũ khí nhất từ Nga, vì hai lý do: nạn đói gia tăng và vì Bắc Kinh nay chỉ muốn mua các mẫu hàng công nghệ tân kỳ nhất.

Các toán tính của Nga trong việc đổi trả lại quyền lợi của Trung Quốc chắc chắn không được Bắc Kinh hoan nghênh và có thể ảnh hưởng quan hệ song phương.

Tuy nhiên, chính thể phóng đại liên diện của Nga tại khu vực, vì ngoài vũ khí và dầu mỏ cùng năng lượng hạt nhân, Nga không có gì để chào mời các nước Đông Nam, trong khi quyền lợi kinh tế của Trung Quốc thì quá rõ ràng.

Chúng ta phải chờ mới rõ Nga có thể ảnh hưởng các quốc gia Đông Nam Á tới đâu.

Một câu ngạn ngữ của Trung Quốc nói rằng: "Nước xa không cứu được lửa gần".

Đối với Việt Nam, các quốc gia Đông Nam Á, và cả Nga, Trung Quốc là một đám lửa gần trong khi quan hệ giữa các nước này với nhau lại vẫn còn lo lắng về nguồn nước xa.